

СТАНОВИЩЕ

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

ПО ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ФИНАНСИ, ПАРИЧНО ОБРЪЩЕНИЕ, КРЕДИТ И ЗАСТРАХОВКА (ФИНАНСИ)“

В СА „Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

Изготвил становището: доц. д-р Гургана Илиева Михайлова-Борисова

Автор на дисертационния труд: докторант Анна Борисова Иванова

Тема на дисертационния труд: *Модели за финансиране в здравеопазването:
ограничения и възможности*

Научен ръководител: доц. д-р Анелия Радулова

Основание за представяне на становище: *участие в научно жури за защита
на дисертационен труд съгласно Заповед № 49/20 януари 2023 година на Ректора на
СА „Д. А. Ценов“ - Свищов*

I. Обща информация за докторанта

Докторантката е зачислена в задочна форма на обучение по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ към катедра „Финанси и кредит“, факултет „Финанси“ на Стопанска Академия „Д. А. Ценов“, със срок на обучение 4 години считано от 1 септември 2019 година. Тя изпълнява задълженията си по индивидуалния си план предсрочно и е отчислена с право на защита преди изтичането на срока на обучението ѝ по задочната докторантура.

Докт. Анна Иванова има богат практически опит в системата на здравеопазването. Заемала е позиции мениджър към СНУББ (Служба за непрекъснато управление на болничната база) към Висш медицински институт – Плевен, главен експерт към Финансова дирекция при Медицински университет – Плевен, директор на МБАЛ – Никопол ЕООД в периода 2012-2015 година. Тя е и хоноруван преподавател към Факултет по обществено здраве при МУ – Плевен по „Икономика на здравеопазването“ и „Микроикономикс на здравната организация“ от 2021 година.

II. Общо представяне на дисертационния труд:

Дисертационният труд е с общ обем 191 страници, от които същинското изследване е 163 страници. В структурно отношение той се състои от увод, три глави, заключение, библиография и приложения. При разработването на дисертационния си труд докторантката е използвала добросъвестно множество източници – 101 източника, от които 21 източника са на английски език, а останалите са на български език. Прави

впечатление широкото запознаване на докторантката с изследванията на български автори по проблемите на здравеопазването в България. В дисертационния труд са използвани множество фигури /49 броя/ предвид на необходимостта от анализиране на получени резултати от самостоятелно проведено анкетно проучване сред управители на болници, лекари и ползватели на здравни услуги.

Обект на дисертационния труд са моделите на финансиране в здравеопазването, а предметът му са ограниченията и възможностите в моделите за финансиране на здравеопазването. Тезата, която се защитава е, че *„Адаптирането на модела на финансиране на системата на здравеопазването в България към конкретните социално-икономически показатели на средата е необходимо условие за преодоляване на ресурсната нестабилност, резултат от перманентния дефицит на бюджетни ресурси и детерминанти на финансиране, с приоритет върху количеството за сметка на качеството на здравните услуги“*. Зададената цел на изследването е да се анализират предимствата и недостатъците на моделите за финансиране на здравеопазването с оглед на преодоляване и премахване на проблемите пред финансирането на здравеопазването в България.

В първа глава на дисертационния труд докторантката подробно разглежда, анализира и извежда основните предимства и недостатъци на моделите за финансиране на здравеопазването. Набляга на моделите „Бевъридж“, „Бисмарк“, „Кенеди“, национален модел на здравно осигуряване и хибридни модели. Проследява създаването и развитието на реформата в България относно здравната система. Представя и анализира опита на страната по отношение на организацията на здравното осигуряване. Във втората глава се разглеждат източниците за финансиране на здравеопазването в България, структурата и начина за финансиране на Националната здравно-осигурителна каса. В последната глава са анализирани спецификите на финансовото управление в здравеопазването в България, както и са представени капиталовите позиции на определени заведения за болнична помощ в Северозападния район за планиране на базата, на които са изведени и основните проблеми, необходими за решаване. Поставен е особен акцент на анализа на получените резултати от самостоятелно анкетно проучване сред предоставящите и ползващите здравни услуги, на основата, на които се правят конкретни изводи за необходимостта от реформи в начина на финансиране на здравеопазването в страната.

В приложенията са представени анкетите, които докторантката е подготвила, за целите на проучване мнението на работещите в сферата на здравеопазване и

пациентите относно необходимостта за здравна реформа в болничната дейност и клиентската удовлетвореност от предоставяните здравни услуги.

III. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд е на много актуална тема предвид на множеството проблеми, които се наблюдават в сферата на здравеопазването като ограничения ресурс за финансиране, липсата на специалисти, забавените реформи в болничната помощ, уравнивеловката между уникални и специализирани медицински служители.

Докторантката използва подходящ стил на изказване за този род изследвания като умело си служи с правилната терминология. Използва подходящи методи на изследване като методите на анализ и синтез, социологически методи, основани на анкетното проучване, документарен метод и методите на статистически анализ.

Представеният автореферат точно и пълно отразява съдържанието на дисертационния труд.

Справката за публикациите показва, че докторантката има 4 публикации, с които тя превишава националните минимални изисквания по Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав на Република България. Тя има публикувани 2 студии, 1 статия и 1 доклад.

IV. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В автореферата докторантката посочва 6 приноса. Като по-значими могат да се посочат:

- извършването на критичен анализ на системата на здравеопазване в България за целите на открояването на тенденции и проблеми, които потвърждават необходимостта от спешни реформи относно промяната на начина на финансиране на здравеопазването;
- проведеното анкетно проучване сред ръководители на лечебни заведения, лекари и пациенти и интерпретиране на резултатите от него като се набляга на необходимостта от реформа в сектора за целите на повишаване на ефективността на финансовите потоци в здравеопазването;
- анализиране на данните от финансовите отчети на избрани болници от Северозападния район за планиране за целите на извеждането на проблемите с финансовото състояние на частните болници от една страна и държавните областни и общински от друга страна.

V. Въпроси по дисертационния труд.

Дисертационният труд представлява едно завършено изследване, притежаващо своите научни и научно-приложни приноси. Той се отличава с логическа обвързаност на отделните части.

Към докторантката могат да се отправят препоръки за по-цялостно популяризиране на резултатите от нейното изследване предвид на предимствата и възможност за широка приложимост на резултатите от нейното изследване. Актуалността на изследването и множеството проблеми в сферата на здравеопазването в България изисква предприемането на реформи каквато е и препоръката на докторантката.

VI. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Дисертационният труд на тема „Модели за финансиране в здравеопазването: ограничения и възможности“ е едно качествено и логическо обвързано изследване, притежаващо изискваните научни и научно-приложни приноси. Предвид на качествата на труда считам, че докторантката Анна Борисова Иванова заслужава да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“.

24.02.2023 година

Изготвил становището:
(доц. д-р Гертана Михайлова-Борисова)